

Seleccions catalanes,

o ara o

Aquest dimarts l'Estadi del FC Barcelona torna a viure una jornada a mig camí entre el gran esdeveniment esportiu i la reivindicació nacional. Les seleccions de futbol de Catalunya i Brasil commemoren que fa cent anys va debutar una selecció catalana que volia ser oficial algun dia. Un segle després, les demandes segueixen en peu. L'oposició dels cercles de poder de l'estat, també.

En els darrers sis anys, la reclamació per tenir seleccions esportives catalanes reconegudes oficialment i internacional ha aparegut –i també desaparegut– constantment de la dinàmica social i política de casa nostra. Fins fa ben poc, la disputa d'algun partit –amistós, evidentment– de la selecció catalana de futbol –l'esport més mediatitzat i amb més repercussió social– esdevenia un motiu prou explícit per recordar que Catalunya és un país normalitzat en diversos aspectes, però no pas en l'apartat que fa referència a la representació esportiva internacional. Les lleis parlamentàries, la legislació esportiva internacional, les baralles electorals (i també pre i posteleccions) i el joc de l'enfadós semblen haver unit forces per evitar una reclamació que, segons analistes jurídics imparcials –cas de l'advocat belga Jean-Louis Dupont– té raó de ser.

Tot i que ja durant el primer terç del segle XX es van produir diversos intents perquè el país gaudís d'organismes "autòctons" com un Comitè Olímpic Català o seleccions nacionals amb ple dret jurídic, la llarga travessa pel desert durant el franquisme i durant bona part de l'anomenada transició democràtica va rebaixar unes pretensions massa instrumentalitzades pels partits polítics.

Demanda popular. Tot va començar a canviar l'octubre de 1998, amb l'aparició d'una plataforma ciutadana que reclamava seleccions esportives catalanes. Aquella iniciativa, capitanejada per l'empresari Jaume Llauredó, va esdevenir un pseudo-referèndum per valorar la voluntat de la ciutadania. Més de mig milió de signatures a favor de promoure un canvi legis-

latiu en matèria esportiva accelerà el debat polític sobre l'oficialitat de les seleccions catalanes. Des d'aleshores fins avui un seguit de canvis legislatius al Parlament català amb les corresponents oposicions del Govern central han impossibilitat una demanda que s'intueix tan majoritària com complicada.

Però la qüestió de les seleccions torna a aparèixer amb força a partir d'un fet considerat històric: el 27 de març d'enguany, la Federació Internacional de Patinatge, reunida a Miami, dona llum verda a la Federació Catalana d'aquest esport a competir oficialment en qualsevol torneig oficial. Amb d'altres paraules, les seleccions dependents d'aquest organisme (la d'hoquei patins, hoquei línia i la de patinatge artístic) tenen ja els mateixos drets que qualsevol altra selecció de qualsevol altre estat del món, com ara Espanya, per exemple. Aquells dies, el secretari general de l'Esport, Rafel Niubò, deia a aquest setmanari que aquesta decisió refermava el camí únic que ha pres l'esport català trencant d'aquesta manera les divergències anteriors i "moltes frustracions històriques". Així, el debut oficial d'una selecció catalana en un torneig de cert pes internacional es produirà, si no hi ha cap entrebanc de darrera hora, el mes vinent, concretament del 21 de juny a l'1 de juliol, en el Campionat del Món d'Hoquei Línia, que es disputarà a London (Canadà). La federació espanyola que té competència sobre aquest esport ja ha anunciat que no hi enviarà cap selecció pròpia si Catalunya hi és representada. Mentrestant, la selecció catalana d'hoquei patins s'estrenarà oficialment l'octubre, al Mundial B que s'ha de celebrar a Macao. Un mes després, el novembre, l'assemblea de la

A dalt, aspect del Camp Nou abans del començament del partit de futbol que enfrontà les seleccions de Catalunya i el Brasil el maig del 2000. A sota, a l'esquerra, la selecció catalana que jugà contra la francesa l'1 de desembre de 1912. A la dreta, la selecció femenina de futbol sala, una de les reconegudes internacionalment.

JORDI PLAY / EL TEMPS

Federació Internacional de Patinatge haurà de ratificar la decisió presa el 27 de març. Si Catalunya es classifica per al Mundial A, la cita serà l'agost del 2005 a San José (Califòrnia).

També s'ha de recordar que altres esports, com les curses d'orientació i el korfbol, disposen des de fa temps d'una selecció catalana reconeguda interna-

cionalment, així com el futbol sala femení, que acaba de participar a la Copa d'Europa, a Volgograd (Rússia). I, segons fonts de la Federació Catalana de Rugbi, aquest esport podria ser el següent si la FIRA (Federació Internacional de Rugbi Amateur) hi dona el seu vistiplau en una assemblea que tindrà lloc a Palma de Mallorca els dies 18 i 19

de juny. El responsables de la Secretaria General de l'Esport asseguren que treballen també amb quatre federacions més (dues d'olímpiques) per tenir el major nombre de seleccions catalanes reconegudes en els propers anys.

Les traves de sempre. Les decisions de les federacions internacionals, com la

de Patinatge, sobre el possible reconeixement internacional de l'esport català, no agraden al Govern espanyol –ni a l'anterior ni a l'actual–, ja que hi veuen un seguit de problemes d'incompatibilitats amb les normatives esportives estatals. L'exsecretari d'Estat per l'Esport, Juan Antonio Gómez-Angulo, va obrir expedient a la Federació Catalana de Patinatge i impugnà els acords de Miami, a hores d'ara el seu successor, Jaime Lisavetzky, no ha esclarit quina posició ha adoptat el nou govern de Rodríguez Zapatero. Tot apunta que serà la Federació Espanyola de Patinatge i no pas l'executiu espanyol qui treballarà per mirar de frenar les ambicions de la seva homòloga catalana.

El Govern es recorda una i altra vegada que no es polititzin les decisions de les federacions, en organismes privats, i demana a l'executiu de Zapatero la màxima sensibilitat davant aquesta qüestió, apel·lant a l'Espanya plurinacional a la qual tant es recorre en les darreres setmanes. Però a ningú se li escapa que les tensions entre el Govern català i l'estatal en l'apartat de seleccions catalanes poden obrir una crisi política d'un moment a l'altre. D'entrada, Jaime Lisavetzky ja va advertir al cap d'unes hores de prendre possessió del càrrec que no permetrà mai que es produeixi un partit Catalunya-Espanya en cap modalitat. I el president de la Generalitat, Pasqual Maragall, en una entrevista a TV3, respon i proposa com a solució que la selecció de la resta de l'estat no es digui Espanya per evitar "una certa contradicció" i que s'adopti el model britànic, en què el Regne Unit no pot jugar contra Escòcia, però sí que se celebren encontres Anglaterra-Escòcia.

Per la seva banda, Rafel Niubò demana unitat de les forces polítiques catalanes davant la previsible negativa del Govern central a tot el que envolta les seleccions catalanes: "Qualsevol iniciativa individual que suposi obrir una esquerda en el front comú que estem desenvolupant per aconseguir seleccions catalanes serà un pas enrere que patirem tots", ha declarat Niubò. Cal recordar que PP i PSOE han mantingut des del primer dia un consens en política esportiva internacional i no es creu

Cent anys de selecció catalana de futbol

El partit Catalunya-Brasil d'aquest dimarts serà el 139 que disputi la selecció catalana de futbol. Els orígens es remunten al 30 de maig de 1904, quan el pati de l'Hospital Clínic de Barcelona va veure com un combinat de jugadors inscrits a la Federació Catalana de Futbol (nascuda el 1900, abans que l'espanyola) jugaven –i perdien, per 1 a 4– amb l'Espanyol. Per a la història queda l'alineació del primer combinat català: Soler, Quirante, Keller, Rodríguez, Darné, Bru, Castellà, Almasqué, Rodríguez II, Balat i Saucedo.

A la dècada que va de 1910 a 1920, la selecció catalana va viure un moment d'efervescència, amb partits de gran record per a la memòria històrica, com la victòria davant la totpoderosa França. Va ser l'1 de desembre de 1912, al camp del carrer Indústria de Barcelona, i Catalunya va guanyar per la mínima (1-0). La proliferació de partits es va prolongar fins l'any 1936 d'una manera excepcional, encara que, en contra del que es pot pensar, la selecció catalana va continuar viva durant la dictadura, tot i que en algunes ocasions havia d'actuar amb el pseudònim de "Selección de Barcelona", ja que ocasionalment només la integraven jugadors del Barça i de l'Espanyol. Un dels partits més recordats és l'exhibició davant la selecció de Bolonya l'any 1955 a l'Estadi de les Corts. En aquella selecció catalana hi trobem il·lustres com Kubala, Villaverde, Basora i fins i tot Alfredo Di Stéfano, tot i que el jugador argentí ja havia fitxat pel Reial Madrid. Curiosament, va ser durant el règim de Franco quan s'ha disputat l'únic Catalunya-Espanya de la història. Fou el 19 d'octubre de 1947 a Montjuïc, i els catalans van guanyar 3-1. I també durant el franquisme, catalans i valencians van jugar junts davant el San Lorenzo de Almagro argentí, el 23 de febrer de 1950 a les Corts. L'única selecció dels Països Catalans (sense representació illenca) al llarg de la història estava formada per cinc jugadors del València, quatre del Barça i dos de l'Espanyol. La victòria va ser per al conjunt local per 2-1.

Ja després de la mort de Franco, Catalunya –amb Cruyff a les seves files– va empatar davant Rússia al Camp Nou el 9 de juny de 1976. I, des de 1997, es disputa almenys un partit l'any contra una selecció internacional. Sens dubte, el partit més recordat serà el Catalunya-Brasil del 18 de maig de 2002, quan un jove Ronaldinho va fer tota una exhibició de joc. Els brasilers van guanyar el Mundial aquell any i van prometre tornar a jugar amb Catalunya. Ara només cal esperar que el proper partit davant els brasilers sigui en un Campionat del Món.

Jordi Finestres

PP i PSOE han mantingut de sempre el consens en matèria de seleccions i res indica que es pugui trencar

que hi hagi canvis, segons fonts del PSC. En tot cas, és una qüestió d'estil, però diversos diputats catalans a Madrid asseguren que la selecció espanyola "única i indivisible" és a la ment de bona part dels diputats al Congrés, tant dels que seuen a la dreta com els que ho fan a l'esquerra de la tribuna de la presidència. La internacionalització de l'esport català té, doncs, un llarg camí

per recórrer, però, com ja ha succeït en molts altres àmbits, el problema i la solució dependran de l'interès i les intencions decidides que es coquin a Catalunya. El cas de l'hoquei és un precedent interessant i, segons la Secretaria General de l'Esport, marca l'itinerari dels propers anys.

Jordi Finestres